

Register op Kleio

Tijdschrift van de Vereniging van docenten in Geschiedenis en staatsinrichting in Nederland (VGN)

Jaargang 38/1997

	nr	/ pag		nr	/ pag
ARTIKELN					
Chris van Asperen, Iet Attema en Marja Kaptein, Lesgeven over het Franco-bewind.	1	12	H.W. Pleket, Het stedelijk 'gym'. Lichamelijke opvoeding en sport in de Griekse oudheid.	7	26
Symposium in Segovia.			Heleen Sancisi-Weerdenburg, Mythe of erfgoed. Hoe oud is de Olympische gedachte?	7	13
Iet Attema, Van Joke Smit School tot Dam.	5	18	Marlies Schouwstra, Belle van Zuylen: buitenbeentje en buitenstaander.	5	22
Een bijzondere stadswandeling.			Joris de Vries, 'Die doelpalen zijn van ons'.	7	8
Patty Bange, Ongelikte beren en papegaaien.	2	2	Voetbal in Namibië in de twintigste eeuw.		
Erasmus' ideeën over opvoeding en onderwijs.					
Cees Bol, Sport en geschiedenis. Te gebruiken in de klas?	7	2			
J. de Bruin, Nederland zoals het is, zoals het was: multicultureel	3	16	INTERVIEWS		
Marjet Derks, 'Wenscht ge zoo uw moeder ... uw zuster ... uw bruid?' De doorbraak van de vrouwenatletiek op de Olympische Spelen van Amsterdam.	7	17	Tineke Bogaerts en Huub Oattes, Gesprek met de Nationale ombudsman.	6	2
Bart Engbers, Verhalen uit de achterkamer.	4	2	Carla van Boxtel en Huub Oattes, De mediatheek als impuls voor vernieuwingen. Kleiogesprek met Peter van Zutphen, Peter Vijverberg en Harry Spek van het Cals College in Nieuwegein.	4	26
De onderduiktijd van Ellis Lehman Pareira.			Jan van Oudheusden en Jos Trippenree, Kleiogesprek met Els Jacobs van de Teleac/NOT-uitzendingen over de VOC.	7	32
R. Filarski, Verkeer en vervoer 1780 - 1850.	3	2	Hans Pols en Wim Rongen, Omgaan met het vreemde. Gesprek met Jan van Herwaarden.	8	27
De eerste stappen naar een moderne vervoersinfrastructuur 1.			Ruud Slotboom, Op zoek naar de gewillige omstanders. Gesprek met Ido Abram over het boek van Goldhagen <i>Hitlers gewillige beulen</i> .	1	2
R. Filarski, De kanalenbouw van koning Willem I. De eerste stappen naar een moderne vervoersinfrastructuur 2.	4	9			
Geert Jan van Gelder, Informatie, misinformatie en vermaak. Twee middeleeuwse reisverhalen.	8	2			
Maria Grever, Vakkenintegratie. Degradatie van het leraarschap?	4	16			
Marian de Groot-Reuvekamp, Docent geschiedenis op de Pabo. Vakdocent of opleidingsdocent?	5	39	EXAMEN		
Peter Hoppenbrouwers, 'Wij' en 'de anderen'. De buiten-Europese bijdrage aan de europeanisering van Europa.	8	16	Europa en de buitenwereld (1150-1350), stofomschrijving vwo en havo	2	19
A. Jager en J. Sniekers, 'Zelfstandig leren' leren. Ervaringen van docenten met het lespakket <i>Hollandgangers in Nederland</i> .	3	10	Europa en de buitenwereld (1150-1350), stofomschrijving mavo en vbo	2	27
Loek Janssen, De eindtoets basisvorming - historisch onderzoek in de eigen omgeving. Opmerkingen uit de praktijk met vwo 3.	6	34	Istvan Bejczy, Middeleeuwse geschiedenis op het eindexamen. Een aanfluiting voor het onderwijs?	2	8
Willem Janssen, De omgeving op oude en nieuwe kaarten. Rotterdam als voorbeeld.	5	14	D.E.H. de Boer, Weerwoord op de kritiek van dr. I. Bejczy	2	13
Ludo Jongen, Jacob, Vincentius en Mohammed. De visie van Jacob van Maerlant op het ontstaan van de islam.	8	9	B. Roest, Kennis op kamelen, tweede reactie op de stofomschrijving.	2	18
Maud Knook, Een reis vanuit het paradijs. Het Joods Historisch Museum.	6	31	P.G.J.M. Raedts, Brief over het examenonderwerp Middeleeuwen.	3	44
Esther Koops, Veranderingen in de stad. Handleiding voor het maken van een lessenserie.	5	7	Jan van Oudheusden en Willem Janssen, Het examen van 1997.	5	24
Marion Kuiper en Joke van der Leeuw, Youth and History. Is historisch besef te meten?	6	22			
Hans van der Linde, De eigen omgeving als historische informatiebron.	5	2	RECENSIE-ARTIKELN		
John Nawas, Bij de stofomschrijving van 'Europa en de buitenwereld'. Het islamitisch perspectief.	8	22	<i>Methoden</i>		
Huub Oattes, Internet: de eerste keer.	2	40	Carla van Boxtel, Methodes voor de basisvorming.	6	9
Jan van Oudheusden, Voltooid verleden tijd.	7	24	Bespreking van <i>Andere Tijden</i> , <i>Levende Geschiedenis</i> , <i>Sprekend Verleden</i> en <i>Bronwijzer</i> .		
De jongensdroom van Kick Wilstra.			<i>CE-katernen</i>		
Barbara Peters, Great Society, great curriculum?	4	21	Europa en de buitenwereld - havo/vwo	8	36
Geschiedenismethoden in de Amerikaanse jaren zestig.			Europa en de buitenwereld - vbo/mavo	8	42
			Bespreking van de boekjes van Wolters Noordhoff (Huub Oattes en Marijke Meuwissen), Thieme (Jo Beckers en Marijke Meuwissen), Nijgh Versluys (Wim Rongen en Dick Wagenveld), Malmberg (Hans Pols en Jos Trippenree), Meulenhoff Educatief (Tom Hage en Jos Trippenree) en de Onderwijspers (Jo Beckers en Dick Wagenveld).		

Boeken

- Anton van Hooff, Misdaad als historisch vermaak. 5 32
 Bespreking van Steven Saylor, *Moord op de Via Appia*.
 Harry Jansen, Geschiedenis als therapie: theodice of toeval? 3 26
 Bespreking van Ton Nijhuis, *Structuur en contingentie. Over de grenzen van het sociaal-wetenschappelijk verklaringsideaal in de Duitse geschiedschrijving* en Eelco Runia,
De pathologie van de veldslag.
 Ronald van Kesteren, Constantijns erfenis. 8 31
 Bespreking van Piet Leupen, *Gods stad op aarde. Eenheid van Kerk en Staat in het eerste millennium na Christus. Een kerkelijke ideologie*.
 A. Miltenburg, Kanttekekeningen bij 2 38
 Léon Hanssen, *Huizinga en de troost van de geschiedenis*.
 Wim Rongen, Sportboeken. 7 29
 Bespreking van Jeroen Wielaert, *Bravo les Hollandais*, Maarten Moll, *Jaap Eden*,
 Gijs Zandbergen, *Pim Mulier*,
 M. Broere en R. van der Drift, *Afrika voetbalt!*,
 Kees Volkers, *Het verzwegen Oranje*.
 Dik Verkuil, Boek van de maand. 4 32
 Bespreking van Elsbeth Etty, *Liefde is heel het leven niet. Henriëtte Roland Holst 1869-1952*.

Film, geluid en nieuwe media

- Huub Oattes, Historisch cd-roms. 1 17
 Bespreking van *500 Nations. Stories of the North American Indian Experience* en *North American Indians*.
 Huub Oattes, Op zoek naar de rijkdommen van Indië. Bespreking van *Ontdekkingsreizigers van de nieuwe wereld*.
 J. van Oudheusden, De musical-film *Evita*. 3 21

MUSEUMNIEUWS

- Maud Knook, Een reis vanuit het paradijs. Het Joods Historisch Museum. 6 31
 Jan van Oudheusden, Een bezoek aan het Archeologisch Park te Xanten. 1 9
 Wim Rongen en Jos Trippen-zee, Het Moluks Historisch Museum. 4 30

LESMATERIAAL

- Bart Engbers, Verhalen uit de achterkamer. De onderduiktijd van Ellis Lehman Pareira. 4 2

VGN

- Bestuur en commissies*
 KLEIO-Katern bij de VGN-jaarvergadering 15 maart in KLEIO 1
 - Agenda 1
 - De Huib de Ruijterprijs 2
 - Jaarverslag van het bestuur 2
 - Beleidsplan 1997 5
 - Notulen van de jaarvergadering op 16 maart 1995 18
 - Jaarverslagen 1996 en plannen voor 1997 7
 van de commissies PA-BO, Basisvorming, Vbo/Mavo, Havo/Vwo en Volwasseneneducatie, van de Didactiek en Activiteiten Commissie, van de Commissie Vrouwengeschiedenis, de Onderwijs Advies Commissie, de Commissie Cliomatica, de Redactie KLEIO, de Intercommissie KNHG/VGN en van de Atlantische Onderwijs Commissie

- Financieel jaarverslag 1996 en begroting 1997 15
 - Kandidaat-bestuursleden 17
 - Voorstellen tot wijziging van het Huishoudelijk Reglement art. 35 en 36 17

- Verslag van de jaarvergadering 15 maart 1997 (T. Bogaerts) 3 39
 Uit de jaarrede van de voorzitter van de VGN, Hélène Budé-Janssens 3 39
 H. Groothuis, De toekomst van het vak geschiedenis en staatsinrichting op het VMBO. 7 39

Brieven over VGN-zaken

- Wicher Kuper, De Tweede Fase. 4 48
 W.P.H. Lenders, Brief aan staatssecretaris Netelenbos over het VMBO en geschiedenis van het Landelijk Overleg Lerarenopleidingen Gs en Si (HBO) 3 38
 Peter Stuart, De 'onderwerpen' in het schoolonderzoek van vbo/mavo. 8 58
 C. Weltevrede en G.J. van Setten, Brief aan de leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over het programmavoorstel van een combinatievak Geschiedenis en Maatschappijleer bedoeld voor het algemene deel van de Tweede Fase. 4 43

Activiteiten van leden

- Chris van Asperen, Iet Attema en Marja Kaptein, Lesgeven over het Franco-bewind. Symposium in Segovia. 1 12
 Ronald Donk, Met Euroclio naar Moskou en Talinn. 1 31
 Tom van der Geugten, Verslag van het WIEG-seminar 'Visies op het groot overzicht in de Tweede Fase'. 2 48
 H. Mous, De Euroclio-conferentie in Boedapest. 5 44

RECENSIES**Onderwijs****Methodes**

- Andere tijden (C. van Boxtel) 6 10
 Bronwijzer (C. van Boxtel) 6 9
 Levende geschiedenis (C. van Boxtel) 6 13
 Sprekend Verleden (C. van Boxtel) 6 16

Katernen

- Europa en de buitenwereld - havo/vwo 8 36
 Europa en de buitenwereld - vbo/mavo 8 42
 Bespreking van de CE-katernen van Wolters Noordhoff (Huub Oattes en Marijke Meuwissen), Thieme (Jo Beckers en Marijke Meuwissen), Versluys (Wim Rongen en Dick Wagenveld), Malmberg (Hans Pols en Jos Trippen-zee), Meulenhoff Educatief (Tom Hage en Jos Trippen-zee) en de Onderwijspers (Jo Beckers en Dick Wagenveld).

Lesmateriaal

- Jan Dijkman e.a., Geschiedenis en identiteit in het Katholiek voortgezet Onderwijs. Lesbrieven voor geschiedenis en staatsinrichting in de Tweede Fase (J. van Oudheusden) 4 40
 Tom van der Geugten en Liane van der Linden, Indisch in Nederland. Beeld en zelfbeeld van Indische Nederlanders (H. Oattes) 2 44

Cd-rom '500 Nations. Stories of the North American Indian Experience' (H. Oattes)
 Cd-rom 'North American Indians' (H. Oattes)
 Cd-rom 'Ontdekkingsreizigers van de Nieuwe Wereld' (H. Oattes)

1 17
 1 17
 6 28

Fictie

Alessandro Barbero, Het mooie leven en de oorlogen van anderen. Of de avonturen van Mr. Pyle, gentleman en spion in Europa (C. Torreman)
 Steven Saylor, Moord op de Via Appia (A. van Hooff)

6 40
 5 32

Geschiedenis - wereld

Algemeen

H. Buddingh, Geschiedenis van Suriname (A. Sens)
 J.G. Frazer, De Gouden Tak (J. Trippenree)
 Léon Hanssen, Huizinga en de troost van de geschiedenis (A. Miltenburg)
 R. Kuiper, Uitzien naar de zin. Inleiding tot een christelijke geschiedbeschuwing (J. de Jong)
 Bernard Lewis, Het Midden Oosten, 2000 jaar culturele en politieke geschiedenis (I. Dekker)
 Philip Marsden, Armenië (W. Rongen)
 Eelco Runia, De pathologie van de veldslag (H.S.J. Jansen)

6 42
 4 37
 2 38
 7 36
 8 50
 3 37
 3 26

Oudheid en middeleeuwen

Gaston van de Camp, Landschap met goden. Reizen door klassiek Griekenland (A.J.L. van Hooff)
 Vic De Donder, Troje - de machtigste mythe van Europa (J. Trippenree)
 George Duby, Edelvrouwen in de twaalfde eeuw (J. Trippenree)
 Moses I. Finley, De Oude Grieken (J. van Oudheusden)
 C.V. Lafeber, Van de innocente Christus tot de christelijke Innocentius (J. van Oudheusden)
 C.V. Lafeber, Pelgrims, kruisvaarders, handelaars en wereldreizigers in de Middeleeuwen, 1050-1350 (J. van Oudheusden)
 Piet Leupen, Gods stad op aarde. Eenheid van Kerk en Staat in het eerste millennium na Christus. Een kerkelijke ideologie (R. van Kesteren)
 Robert Mulder en Lejo Siepe, In het voetspoor van de Kruistochten (W. Rongen)

1 22
 3 37
 8 50
 1 23
 8 50
 8 50
 8 31
 1 23

Nieuwe geschiedenis

Bill Asikinack en Kate Scarborough, Verkenning-reizen in Noord-Amerika (J. van Oudheusden)
 Kate Darian-Smith, Verkenning-reizen in Australië (J. van oudheusden)
 Jean-Jacques Rousseau, Bekentenissen (C. Torreman)

3 36
 3 36
 6 40

20e eeuw

Gerry Adams, Herinneringen (J. Trippenree)
 Bob Aspeslagh en Suzanne Raven, Een lastige erfenis. De rol en betekenis van het Duits verzet tegen Hitler (J. Pekelder)
 Carl Bernstein en Marco Politi, Zijne Heiligheid Johannes Paulus II en de verborgen geschiedenis van onze tijd (J. Vermeulen)

4 38
 1 27
 7 36

Pim den Boer, Europa, de geschiedenis van een idee (J. van Oudheusden)
 M. Broere en R. van der Drift, Afrika voetbalt! (W. Rongen)
 Jean Cormier, Che Guevara. Een biografie (K. Noordam)
 Verena Dohrn, Baltische reizen (E. Marrenga)
 Jacques le Goff, De geschiedenis van Europa (J. van Oudheusden)
 R.T. Griffiths e.a., Van strohalm tot strategie. Het Marshall-plan in perspectief (J. van Oudheusden)
 Reinout van der Heijden, De vloek van Oesovo. Een dorpsgeschiedenis van Rusland (M. Gebraad)
 Peter Hintzen, Duitsland - bewogen hart van Europa, een beknopte geschiedenis (W. Rongen)
 Peter ter Horst, De Trek. Thuisland Zuid-Afrika (W. Rongen)
 Art van Iperen, De lege etalage. Cuba na de revolutie (M. van Dijk)
 Lisette Lewin, Vorig jaar in Jeruzalem.
 Israël en de Palestina-pioniers (J. van Oudheusden)
 Thomas Mann, Duitsland heeft me nooit met rust gelaten, Amerikaans dagboek 1940-1948 (W. Rongen)
 Gabriel García Márquez, Ontvoeringsbericht (R. Slotboom)
 Peter Ouwerkerk, Tourkoorts, vijftientig jaar Tour de France 1971-1995 (W. Rongen)
 Stewart Ross, Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld (J. van Oudheusden)
 Stewart Ross, De opkomst van Japan en omringende landen (J. van Oudheusden)
 Elma Softic, Dagen en nachten in Sarajewo (K. Klok)

5 37
 7 29
 6 41
 5 38
 5 37
 5 39
 2 45
 5 35
 3 34
 1 25
 3 35
 2 44
 1 26
 4 39
 4 40
 4 40
 4 41

Geschiedenis - Nederland

Algemeen

T. Bijvoet e.a., Bladeren in andermans hoofd. Over lezers en leescultuur (J. Trippenree)
 H.W. von der Dunk, Elke tijd is overgangstijd. Opstellen over onze omgang met de geschiedenis (J. van Oudheusden)
 J. van Oudheusden e.a., Brabantse biografieën. Deel 4 (M. van Gastel)
 Jo Tollebeek, De ekster en de kooi. Nieuwe opstellen over de geschiedschrijving (J. de Jong)

1 22
 3 33
 5 36
 1 24

Oudheid, Middeleeuwen, Nieuwe Tijd

E.J.M.F.C. Broers, Beledigingszaken voor de Staatse Raad van Brabant 1586-1795 (K. van Kemenade)
 Jaap R. Bruijn en Carla van Baalen, Van zeeman tot residentieburger. Cornelius de Jong van Rodenburgh (1762-1838) (H. Vermeijden)
 Rudi Künzel, Beelden en zelfbeelden van middeleeuwse mensen. Historisch-antropologische studies over groepsculturen in de Nederlanden 7e - 13e eeuw (H. Pols)
 K. Mandermakers en O. Boonstra, De levensloop van de Utrechtse bevolking in de 19e eeuw (J. Trippenree)
 Ton Oosterhuis, Lumey, de vossestaart (J. Trippenree)
 Vibeke Roeper en Diederick Wildeman, Om de Zuid. De Eerste Schipvaart naar Oost-Indië onder Cornelis de Houtman, 1595-1597. Opgetekend door Willem Lodewycksz (J. van Oudheusden)

1 25
 3 35
 8 49
 3 3
 5 36
 7 37

J.W.M. Peijnenburg, Joannes Zwijsen, bisschop 1794-1877 (K. van Kemenade)	4	37
Lotte van de Pol, Het Amsterdams hoerdom. Prostitutie in de zeventiende en achttiende eeuw (E. Kloek)	7	37
Ronald Prud'homme van Reine, Rechterhand van Nederland. Biografie van Michiel Adriaenszoon de Ruyter (C. Bogaerts)	3	33
Wim Wennekes, Gouden handel (J. Trippenzee)	5	37
<i>20e eeuw</i>		
Igor Cornelissen, Paul de Groot. Staatsvijand nr. 1 (D. Verkuil)	1	24
Elsbeth Etty, Liefde is heel het leven niet. Henriëtte Roland Holst 1869-1952 (D. Verkuil)	4	32
Pien van der Hoeven, Hoed af voor Marshall. De Marshallhulp aan Nederland 1947-1952 (J. van Oudheusden)	6	39
Martin Mevius e.a., Hier: de Partij van de Arbeid (D. Verkuil)	6	41
Maarten Moll, Jaap Eden (W. Rongen)	7	29
D.J. Smit, Onder de vlaggen van Zweden en het Rode Kruis. Een medisch-historische studie naar aspecten van internationale bescherming van en hulp- en zorgverlening aan Nederlandse militairen in Duitse krijgsgevangenschap van 1940 tot 1945 (H.J.C. Termeer)	5	35
Kees Volkers, Het verzwegen Oranje (W. Rongen)	7	29
Jeroen Wielaert, Bravo les Hollandais (W. Rongen)	7	29
Gijs Zandbergen, Pim Mulier (W. Rongen)	7	29
Michiel Zonneveld, Het platte land. Het succes van de Nederlandse Democratie (J. Rouwenhorst)	4	42

Verder bevat ieder nummer van KLEIO de rubrieken 'In 't kort', waarin Jos Trippenzee recent verschenen boeken signaleert, en 'Kleiokrant' met informatie over nieuw lesmateriaal, tentoonstellingen, symposia, cursussen en nascholing, samengesteld door Tineke Bogaerts.